

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Рев-349/05

Бања Лука, 16.06.2006. год.

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Стаке Гојковић као председника вијећа, Стевана Савића, Петра Бајића, Биљане Томић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Б. Т. из Б. Л., заступане по пуномоћнику Н. Т. из Б. Л., Н. Т., млдб. Д. Т. и О. Т., оба заступана по мајци и законској заступници Н. Т., сви заступани по пуномоћнику Б. М., адвокату из Б. Л., против тужене Р. С.-В. Р. С., заступане по В. правобранилаштву Р. С., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Б. Л., број Гж-472/03 од 26.01.2005. године, у сједници одржаној 16.06.2006. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се уважава, пресуда Окружног суда у Б. Л. број Гж-472/03 од 26.01.2005. године се преиначава тако да се жалба тужене одбија и првостепена пресуда Основног суда у Б. Л. број П-5304/99 од 13.02.2002. године потврђује у дијелу којим је удовољено тужбеном захтјеву.

Образложење

Првостепеном пресудом основног суда у Б. Л. број П-5304/99 од 13.02.2002. године дјелимично је усвојен тужбени захтјев и тужена обавезана да тужитељима на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица исплати тужитељима Б., млд. Д. и О. Т. износ од по 7.000,00 КМ свакоме и тужитељици Н. Т. износ од 6.000,00 КМ, заједно са законском затезном каматом почев од 13.02.2002. године до исплате, а одбијен као неоснован захтјев тужитељица Б. и Н. Т. за накнаду нематеријалне штете изнад досуђених износа, као и захтјев законске заступнице за исплату изгубљеног издржавања за малодобне тужитеље.

Истом пресудом одбачена је тужба за накнаду материјалне штете на име трошкова подизања надгробног споменика и одлучено да свака странка сноси своје трошкове.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. број Гж-472/03 од 26.01.2001. године уважена је жалба тужене и првостепена пресуда преиначена у досуђујућем дијелу тако што су тужитељи одбијени са захтјевом за накнаду нематеријалне штете.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељи оспоравају другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се другостепена пресуда преиначи тако што ће жалба тужене се одбити као неоснована и првостепена пресуда потврдити.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија је основана.

Тужбом се тражи накнада нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица и материјалне штете због изгубљеног издржавања и за трошкове подизања надгробног споменика.

Првостепени суд је утврдио да је М. Т., син тужитељице Б. Т., супруг тужитељице Н. Т. а отац малодобних тужитеља, као припадник В. Р. С. смртно страдао 08.03.1994. године око 18 часова у Б. Л. у улици В. В., у саобраћном удесу при повратку са отсуства у своју војну јединицу.

Налазећи да је тужена одговорна за претрпљену нематеријалну штету, у смислу одредбе члана 173. и 174. у вези са чланом 201. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, број 29/78 до 57/89 и „Сл. гласник Р. С.“, број 17/93 до 3/96- даље:ЗОО), првостепени суд је досудио тужитељима накнаду нематеријалне штете као у изреци пресуде, заједно са законском затезном каматом на досуђене износе почев од 13.02.2002. године до исплате, док је одбио захтјев тужитељица Босе и Недељке Тешановић за накнаду нематеријалне штете преко досуђених износа и захтјев млдб. Тужиоца за накнаду изгубљеног издржавања, а одбачена је тужба за накнаду материјалне штете на име подизања надгробног споменика.

Утврђено чињенично стање прихватио је другостепени суд, али је закључио да се не може прихватити закључак првостепеног суда да постоји одговорност тужене за предметну штету по принципу објективне одговорности и одговорности тужене због посједовања опасне ствари, јер возило у којем је правни предник изгубио живот није у својини тужене, нити је узрок штете дјелатност тужене, па је позивом на одредбу члана 177. став 2. ЗОО одлучио да жалбу тужене уважи, првостепену пресуду преиначи у досуђујућем дијелу, тако што је тужитеље одбио са захтјевом за накнаду нематеријалне штете.

Другостепена пресуда није правилна.

Ревиденти сматрају да је оспорена другостепена пресуда заснована на погрешној примјени члана 177. став 2. ЗОО и тврде да тужена одговара за штету по принципу објективне одговорности из члана 173. и 174. ЗОО.

На основу проведених доказа је утврђено да је М. Т., погинуо приликом повратка са одсуства на војни задатак у војну јединицу, у саобраћајном удесу у Б. Л.. Првостепени суд је на основу ових утврђења правилно закључио да тужена одговара за претрпљену нематеријалну штету у смислу одредбе чланова 173. и 174. ЗОО. Ово због тога што је у члану 56. став 2. Закона о војсци ("Сл. гласник Српског народа у Б. и Х.", број 7/92 и 10/92 и "Сл. гласник Р. С.", број:26/93) прописано да се под вршењем дужности у вези са службом у војсци подразумејева, између осталог, одлазак војника на отсуство и повратак са отсуства. Према томе, и по мишљењу овог суда, тужена одговара за претрпљену нематеријалну штету по принципу објективне одговорности јер је правног предника тужитеља позвала на ратиште, а тужена није доказала да та дјелатност није била узрок штете.

У пресуди првостепеног суда дати су потпуни и правилни разлози, које прихвата и овај суд, па, према томе, су наводи жалбе о погрешној примјени материјалног права основани.

Полазећи од тога да је правни предник тужитеља смртно страдао у 43. години живота, као припадник В. Р. С., да је његова смрт била изненадна и болна за мајку, супругу и млдб. тужитеље, јер су до његове смрти живјели у заједничком домаћинству и са њим били у чврстим емотивним везама, да су његова млдб. дјеца услед његове смрти изгубили моралну и материјалну подршку и да ће душевно патити до краја живота због недостатка свакодневне родитељске пажње, његе и љубави, првостепени суд је правилно одлучио кад је тужитељима досудио накнаду неимовинске штете за претрпљене душевне болове због смрти блиског лица, мајци и синовима по 7.000,00 КМ а супрузи 6.000,00 КМ. Ови износи, по оцјени овог суда нису превисоко одмјерени, нити су изван правног стандарда правилне накнаде које је верификовала судска пракса у примјени члана 201. ЗОО.

Због напријед реченога ваљало је ревизију као основу уважити, другостепену пресуду преиначити тако што се жалба тужене одбија и првостепена пресуда потврђује у досуђујућем дијелу, на основу члана 395. став 1. Закона о парничном поступку који је био у примјени у вријеме доношења првостепене пресуде ("Сл. лист СФРЈ", број 4/77 до 35/91, те "Сл. гласник Р. С.", бр. 17/93 до 32/94, у вези са чланом 456. став 1. Закона о парничном поступку који је сада на снази („Сл. гласник Р. С.“, број 58/03 до 74/05).

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић